

PONAVLJANJE ZNANJA – LIRIKA

1. Pozorno pročitaj stihove iz pjesme Dobriše Cesarića „Na novu plovidbu“:

*Vedri se nebo. Sunce se rađa.
Plovi iz luke jedna lađa,
Jedna, što dugo stajaše u doku¹
Sva izbijena, s ranama na boku
More, ko mati, vuče je na krilo.
Ljulja je, šapće: Ništa nije bilo.*

Pjesnik zapravo ne misli na lađu, nego na čovjeka koji je proživio neko teško razdoblje pa se oporavio te se vraća u normalan život. Cijeli je tekst u prenesenome značenju.

Kako nazivamo taj stilski postupak? _____

Riječ „lađa“ trebamo shvatiti u prenesenome značenju, ona ima značenje „čovjek“.

Takav stilski postupak naziva se _____.

Pjesma je pisana...

a) vezanim stihom

b) slobodnim stihom.

Rima prva četiri stiha, označena slovima, izgleda ovako: abab abba aabb abac

Takvu rimu nazivamo _____.

U pjesmi se nalaze tri vrste stihova:

osmerci deveterci deseterci jedanaesterci dvanaesterci

More, ko mati, vuče je na krilo.

Kako nazivamo podcrtani stilski postupak? _____

U pjesmi more lađu **ljulja i šapće joj**. Taj stilski postupak je _____

Vedri se nebo. Sunce se rađa.

Pjesnik gomila iste (slične) suglasnike **s,c**. Takav stilski postupak nazivamo _____.

Pet puta ponavlja se samoglasnik **e**. Takav stilski postupak nazivamo _____.

¹ dio luke u kojem se popravljaju brodovi, ukrcava i iskrcava teret

2. Pročitaj pjesmu Gustava Krkleca

Srebrna cesta

Ja ne znam tko si? Čuj me, dobri druže,
kad padne veče ponad tvoga krova,
kroz mrak se javi ćuk i hukne sova,
a oblaci ko jata ptica kruže
nad tornjevima sela i gradova -

izađi u noć... idi... Divlje ruže
opijat će te putem. Trn će cvasti,
otvorit oči lopoči na vodi.

Izađi... idi... Srebrn plašt će pasti
dalekom cestom, kud te srce vodi.

U toj se pjesmi postupno pojačava doživljaj, obraćanje tebi, nepoznatome čitatelju.

Takav se stilski postupak naziva

_____.

Prepiši stih u kojem su sjedinjene personifikacija, asonanca (glas „o“) i aliteracija (glas „č“).

Opiši slovima rimu u prva četiri stiha: _____

Takvu rimu nazivamo _____.

Opiši slovima rimu u četiri zadnja stiha: _____

Takvu rimu nazivamo _____.

Koje vrste kitica (strofa) prepoznaješ u pjesmi?

dvostih trostih četverostih peterostih šesterostih sedmerostih

U pjesmi se nalazi jedna onomatopejska riječ, za glasanje životinja. To je riječ _____.

Kako u pjesništvu nazivamo pridjev kakav je u naslovu? _____

Odredi vrstu pjesničke slike koja prevladava u navedenim stihovima.

„kroz mrak se javi ćuk i hukne sova“

auditivne (slušne)

vizualne (vidne)

olfaktivne (mirisne)

taktilne (dodirne)

„a oblaci ko jata ptica kruže
nad tornjevima sela i gradova“

auditivne (slušne)

vizualne (vidne)

olfaktivne (mirisne)

taktilne (dodirne)

„Divlje ruže / opijat će te putem.“

auditivne (slušne)

vizualne (vidne)

olfaktivne (mirisne)

taktilne (dodirne)